Kış Gecelerini İhya Etmek

30 Ekim 2026 (19 Cemaziyelevvel 1448)

قال الله تعالي(وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشٰى وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى)[سورة اليل، 1-3]

قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ (الشِّتَاءُ رَبِيعُ الْمُؤْمِنِ، طَالَ لَيْلُهُ فَقَامَهُ، وَقَصُرَ نَهَارُهُ فَصَامَهُ)[الترمذي]

Muhterem Mü'minler!

Hutbemiz **"Kış gecelerini ve günlerini ihya etmenin ehemmiyeti"** hakkındadır.

İnsanoğluna bahşedilen ömür sermayesi, hem cennetin kapılarını aralayacak hem de cehennemin yollarını açacak bir potansiyele sahiptir. Mevla'mızın bizlere sunduğu her imkân ve fırsat, hayra da şerre de bükülmeye müsaittir. İnsan, kendi iradesiyle bu imkânları yönlendirerek ya iyiliğin ya da kötülüğün zirvesine ulaşır.

Cenâb-ı Hak, Leyl Suresi'nde şöyle buyurur: **"(Karanlığıyla) bürüyüp örttüğü zaman geceye, açılıp parladığı zaman gündüze, erkeği ve dişiyi yaratana yemin ederim!"**[1]

Yüce Mevlâ'mız, gece ile gündüzün derin sırlarına yemin ederek, bizleri bu ilahi nizamdan ibret almaya ve ondan en güzel şekilde istifade etmeye davet buyuruyor.

Unutmamalıyız ki, gecenin karanlığını günahlarına örtü yapanların ruhları da kabirleri de karanlığa mahkûmdur. Buna mukabil, gecelerini ibadetin nuruyla ihya edip aydınlatanların ise yüzleri nurlu, kalpleri huzurlu, kabirleri pürnur olur.

Ömür denilen o sayılı nefesler, ebedî ahiret yurdunu kazanmamız için bizlere ikram edilmiş aziz birer sermayedir. İman ve salih amellerle bu sermayeyi bereketlendirip ebedî kılmak da, isyan bataklığında tüketip ebedî bir iflasa sürüklenmek de ancak bizim cüzi irademizin elindedir.

Bir hadis-i şerifte şöyle buyrulur: **"Kıyamet gününde; ömrünü nerede tükettiğinden, bedenini nerede eskittiğinden, ilmi ile ne amel ettiğinden, malını nereden kazanıp nereye harcadığından suale çekilmeden hiçbir kulun ayakları kıpırdamaz."**[2]

İbadetle geçirilen zaman, ihya edilmiş yani değerlendirilmiş zamandır. Boş vakitler, özellikle de uzun kış geceleri, zamanı değerlendirmek için en güzel fırsattır. Bundan dolayıdır ki Rasul-i Kibriya (s.a.v.): **"Kış, Mümin'in ilkbaharıdır. Uzun gecelerinde ibadete kalkar, kısa günlerinde de oruç tutar."** İfadeleri ile kış günü ve gecelerinin nasıl değerlendirileceğine işaret buyurmuşlardır.

Kış gecelerini İhya etmek deyince akla ilk gelen hiç şüphesiz Teheccüd Namazı'dır. Kur'an-ı Kerim'de Peygamber Efendimiz'e (s.a.v.) hitaben; **"Gecenin bir kısmında da uyanarak sana mahsus fazla bir ibadet olmak üzere teheccüd namazı kıl ki, Rabbin seni Makam-ı Mahmud'a ulaştırsın."**[3] buyrulmuştur.

Yatsı namazından sonra daha uyumadan veya bir miktar uyuduktan sonra kılınacak nafile namazlara **"Salât-ı Leyl"** yani gece namazı denir. Bir miktar uyuduktan sonra kalkılıp kılınırsa **"Teheccüd"** adını alır ki sevabı çok büyüktür. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) teheccüd namazına devam buyururlardı. Bu gece namazı, her iki rekâtta bir selam vermek suretiyle iki rekâttan sekiz rekâta kadar kılınır.[4] Orta hali muhafaza ederek altı rekât kılınması tavsiye edilmektedir.

Bir hadis-i şerifte: **"Her kim geceleyin uyanır, eşini de uyandırır da iki rekât namaz kılarlarsa, Allah-u Teâla'yı çok zikreden erkekler ve kadınlardan yazılırlar."** buyrulmuştur.[5]

Geceleri, Teheccüd Namazı'nın haricinde Tesbih Namazı gibi namazlar, Evrad-u ezkar, Kur'an okumak, dua etmek gibi ibadetler ile de ihya etmeye gayret etmelidir.

Bu ibadetlerin en makbul vakti de seher vakitleridir. Cenab-ı Hak Mü'minleri medh-ü sena ederken: **"Onlar gecenin az bir kısmında uyurlardı. Seher vakitlerinde de istiğfar ederlerdi."**[6] buyurmaktadır.

Cabir (r.a.) de rivayet edilen bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurur: **"Şüphesiz gecenin içinde bir saat vardır ki, dünya ve ahiret işinden bir hayrı isteyen kimseye o saate muvafakat ederse Allah istediğini verir."**[7] Bu saatin seher vaktinde olduğu kuvvetle muhtemeldir. **Ulema, seher vaktinin gecenin son altıda biri olduğunu beyan etmişlerdir.**[8]

Allah Teâlâ'nın "Yoluna gücü yetenlerin Beyt'i haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir

---

[1] Leyl Suresi, 1-3
[2] Tirmizi, Kıyamet 1 (2417)
[3] İsra Suresi, 79
[4] Büyük İslam İlmihali, Ö. N. B. "Tatavvu-Nafile Namazlar bahsi"
[5] İbn-i Hibban; Salat. 33, No: 2568; Ebu Davud; Salat, 308; No: 1309
[6] Zariyat Suresi, 17-18
[7] Müslim, Müsâfirîn 166
[8] Ruhu'l-Beyan, Zariyat 18

hakkıdır...” (Âl-i İmrân, 97) ayetiyle farz kıldığı bu kutsal yolculuk için, 2027 Hac kayıtları başlamıştır.

Hac yolculuğunun bu ilk adımı olan ön kayıt işlemleri, Nusuk Hajj platformu üzerinden gerçekleştirilmekte olup, bu süreçte kayıtlarınızı güvenle ve kolaylıkla Hisar Europe aracılığıyla yapabilirsiniz. Hac niyetiyle yola çıkan her bir kul, Rabbine misafir olur. Bu mübarek niyet, yalnızca bir seyahat değil; gönlün, nefsin ve ruhun terbiyesidir. Kalplerin arındığı, dualaların kabul olduğu, ümmetin bir araya geldiği bir vuslattır hac.

Bu vesileyle, hac farizasını eda etmeyi arzulayan tüm kardeşlerimizi bu manevi yolculuğun ilk adımını atmaya, niyetlerini tazelemeye davet ediyoruz.

Die Begehung der Winternächte

30. Oktober 2026 | 19. Dschumāda l-Ūlā 1448

Verehrte Muslime!

In unserer heutigen Hutbe geht es um die Begehung der Wintertage und -nächte mit Ibādāt.

Das Lebenskapital, das den Menschen geschenkt wurde, birgt das Potenzial, sowohl die Tore des Paradieses zu öffnen als auch die Wege in die Hölle zu ebnen. Jede Gelegenheit und jede Chance, die uns unser Herr bietet, kann sowohl zum Guten als auch zum Bösen verwendet werden. Mit seinem eigenen Willen bestimmt der Mensch, in welche Richtung diese Möglichkeiten führen sollen und erreicht so entweder den Gipfel des Guten oder des Bösen.

Allah Taʿālā sagt in der Sure al-Layl: ***„Bei der Nacht, wenn sie (mit ihrer Dunkelheit alles) verhüllt und dem Tag, wenn er (in seiner Helligkeit) erscheint und Dem, Der das Männliche und das Weibliche erschaffen hat!“***

Allah, der Allmächtige, schwört auf die tiefen Geheimnisse der Nacht und des Tages und ruft uns dazu auf, Lehren aus dieser göttlichen Ordnung zu ziehen und auf die beste Weise davon zu profitieren.

Vergesst nicht! Wer die Dunkelheit der Nacht als Deckmantel für seine Sünden missbraucht, dessen Seele und dessen Grab sind zur Finsternis verdammt. Wer seine Nächte hingegen mit dem Licht der Anbetung belebt und erhellt, dessen Gesicht wird strahlen, dessen Herz wird Frieden finden und dessen Grab wird mit Licht erfüllt sein.

Die begrenzten Atemzüge, die wir „Leben“ nennen, sind ein kostbares Kapital, das uns anvertraut wurde, um die ewige Heimat im Jenseits zu erlangen. Ob wir dieses Kapital durch Iman und amal salih, also durch Glauben und rechtschaffene Taten, segensreich mehren und verewigen oder es im Sumpf der Auflehnung vergeuden und so in den ewigen Ruin stürzen, liegt allein in unserer Hand und unserem freien Willen.

In einem Hadith Scharīf heißt es: ***„Am Tag der Auferstehung werden die Füße des Dieners nicht von der Stelle weichen, bis er über vier Dinge befragt wird: Wo er sein Leben verbracht hat, wie er seinen Körper genutzt hat, was er mit seinem Wissen gemacht hat und wie er seinen Besitz verdient und wofür er ihn ausgegeben hat.”*** (At-Tirmidhī, Qiyāma, 1 (2417))

Zeit, die mit Ibādāt verbracht wird, ist eine erfüllte, also eine sinnvoll genutzte Zeit. Freie Zeiten, insbesondere die langen Winternächte, bieten die beste Gelegenheit dazu. Deshalb sagte unser Prophet (s.a.w.): ***„Der Winter ist der Frühling des Gläubigen. Seine Nächte sind lang, sodass er sie (mit Gebeten) begehen kann. Seine Tage sind kurz, sodass er in ihnen fasten kann.”*** (Al-Bayhaqī, Sunan, 8456) Mit diesen Worten wies er darauf hin, wie Wintertage und -nächte sinnvoll genutzt werden können.

Wenn es um die Begehung der Winternächte geht, denkt man zuerst an das Tahaddschud-Gebet. Im heiligen Koran wird unser Prophet (s.a.w.) wie folgt angesprochen: ***„Und in einem Teil der Nacht verrichte damit (mit dem Koran) das Tahaddschud-Gebet als ein freiwilliges Gebet für dich. Möge dein Herr dir damit eine lobenswerte Stellung (maqām mahmūd) verleihen.”*** (Sure al-Isra, 17:79)

Nāfila-Gebete, die nach dem Ischā-Gebet verrichtet werden – entweder noch vor dem Schlafengehen oder nach einer Schlafpause - nennt man *salāt al-layl*, also Nachtgebete. Das Tahaddschud-Gebet wird nach einer Schlafpause verrichtet. Der göttliche Lohn dafür ist enorm. Rasūllullāh (s.a.w.) pflegte stets das Tahaddschud-Gebet zu verrichten. Dieses Nachtgebet kann mit zwei bis acht Rakats verrichtet werden, wobei jeweils nach zwei Rakats der Gebetsgruß gesprochen wird. Empfohlen werden sechs Rakats.

In einem Hadith Scharīf heißt es: ***„Wer in der Nacht aufwacht, seine Frau weckt und beide zwei Rakats Gebet verrichten, der wird mit ihr unter den Männern und Frauen registriert werden, die Allah Taʿālā viel gedenken.”*** (Abū Dāwūd, Salāt, 1451)

Zusätzlich zum Tahaddschud-Gebet sollte man sich bemühen, die Nächte mit gottesdienstlichen Handlungen wie dem Tasbīh-Gebet, dem Gedenken an Allah, der Rezitation des Korans und Bittgebeten zu beleben. Die beste Zeit hierfür ist der letzte Zeitabschnitt vor der Morgendämmerung, der als *waqt as-sahar* bezeichnet wird. Denn Allah Taʿālā lobt die Gläubigen mit den Worten: ***„Sie pflegten in der Nacht nur ein wenig zu schlafen und vor der Morgendämmerung baten sie um Vergebung.“*** (Sure 51:17-18)

In einem von Dschābir (r.a.) überlieferten Hadith sagte der Gesandte Allahs (s.a.w.): ***„Wahrlich, in der Nacht gibt es einen Zeitpunkt. Wenn ein Muslim ihn trifft und von Allah Gutes von den Dingen des Diesseits und des Jenseits erbittet, so wird Allah es ihm gewähren. Und so ist es jede Nacht.“*** (Muslim, Musāfirīn 166)

Es ist sehr wahrscheinlich, dass dieser Zeitpunkt im Zeitraum kurz vor der Morgendämmerung, also in der Sahar-Zeit liegt. Die Gelehrten erklärten, dass die *Sahar*-Zeit das letzte Sechstel der Nacht (vor der Morgendämmerung) ausmacht. (Rūh al-bayān, az-Zāriyāt, 51:18)

Allah, der Erhabene, hat diese heilige Reise mit dem Vers „Und Allah steht es den Menschen gegenüber zu, dass sie die Pilgerfahrt zum Haus

unternehmen, wer dazu einen Weg finden kann…“ (Āl ʿImrān, 97) zur Pflicht gemacht. Die Anmeldungen für die Hadsch 2027 haben nun begonnen.

Die Voranmeldung, der erste Schritt dieser Reise, erfolgt über die Plattform Nusuk Hajj. Ihr könnt euch dabei sicher und unkompliziert über Hisar Europe anmelden. Jeder, der mit der Absicht zum Hadsch aufbricht, wird Gast seines Herrn. Diese gesegnete Absicht ist nicht nur eine Reise, sondern eine Erziehung des Herzens, des Egos und der Seele. Der Hadsch ist eine Begegnung, bei der die Herzen gereinigt, die Bittgebete angenommen und die Ummah vereint wird.

Aus diesem Anlass laden wir alle Geschwister, die die Pflicht des Hadsch erfüllen möchten, dazu ein, den ersten Schritt dieser spirituellen Reise zu gehen und ihre Absicht zu erneuern.

Hutbede Geçen Ayet ve Hadislerin Metinleri:

قال الله تعالي: (وَاللَّيْلِ إِذا يَغْشٰى) أَيْ يُغَطِّي. وَلَمْ يَذْكُرْ مَعَهُ مَفْعُولًا لِلْعِلْمِ بِهِ. وَقِيلَ: يَغْشَى النَّهَارَ. وَقِيلَ: الْأَرْضَ. وقيل الخلائق. وقيل: يغشى كل شيء بِظُلْمَتِهِ. وَرَوَى سَعِيدٌ عَنْ قَتَادَةَ قَالَ: أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ النُّورُ وَالظُّلْمَةُ، ثُمَّ مَيَّزَ بَيْنَهُمَا، فَجَعَلَ الظُّلْمَةَ لَيْلًا أَسْوَدَ مُظْلِمًا، وَالنُّورَ نَهَارًا مُضِيئًا مُبْصِرًا. (وَالنَّهارِ إِذا تَجَلّٰى) أَيْ إِذَا انْكَشَفَ وَوَضَحَ وَظَهَرَ، وَبَانَ بِضَوْئِهِ عَنْ ظُلْمَةِ اللَّيْلِ. [قرطبي]

قال الله تعالي: (وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَاماً مَّحْمُودا) [اسراء: ٧٩]

رَوى ابنُ حِبَّانَ والترمذيُّ في جامِعِه أنَّ رسولَ الله صلى الله عليه وسلم قالَ: (لَا تَزُولُ قَدَمَا عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسأَلَ عَنْ أَرْبَعٍ عَنْ عُمُرِه فيما أفناهُ وعن جسدِهِ فيما أبلاهُ وعن عِلمِهِ ماذا عَمِلَ فيهِ وعن مالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وفيما أنفقَهُ). (الأنبياءُ لا يُسألونَ هذهِ الأسئلةَ الأربعةَ، يُسألونَ لإظهارِ شَرَفِهم هل بلَّغتم). [التخريج: أخرجه الترمذي (2417)، والدارمي (554)، والبيهقي في ((المدخل إلى السنن)) (494) باختلاف يسير]

عن أبي سعيدٍ الخدري رضي الله تعالى عنه، قال: قال رسول الله ﷺ: (الشِّتاءُ رَبِيعُ الْمُؤْمِنِ، طَالَ لَيْلُهُ فَقَامَهُ، وَقَصُرَ نَهَارُهُ فَصَامَهُ) (الزرقاني في مختصر المقاصد 553 وقال: حديثٌ حسنٌ)

وقال النبي -صلى الله عليه وسلّم-: (من اسْتَيْقَظَ من اللَّيْلِ وَأَيْقَظَ امْرَأَتَهُ فَصَلَّيَا رَكْعَتَيْنِ جميعًا كُتِبَا من الذَّاكِرِينَ الله كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ). رواه أبو داود وصححه ابن حبان.

وقال العلماء إن التهجد يكون بعد النوم ليلا ولو لفترة، ثم الاستيقاظ للصلاة فقط دون غيرها من العبادات، أما قيام الليل فيكون بالصلاة، والذكر، والدعاء، وقراءة القرآن، وغير ذلك من العبادات في أي ساعة من ساعات الليل.

قال الله تعالى: (كَانُوا قَلِيلا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ (١٧) وَبِالأسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ (١٨)) [الذاريات]

(وبالاسحار هم يستغفرون) السحر السدس الاخير من الليل لاشتباهه بالضياء كالسحر يشبه الحق وهو باطل اى هم مع قلة هجوعهم وكثرة تهجدهم يداومون على الاستغفار فى الاسحار كأنهم اسلفوا فى ليلهم الجرائم.

روى جَابِرٌ رضي الله عنه فقال: سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول: (إِنَّ في اللَّيْلِ لَسَاعَةً لَا يُوَافِقُهَا رَجُلٌ مُسْلِمٌ يَسْأَلُ اللَّهَ خَيْرًا من أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إلا أَعْطَاهُ إِيَّاهُ وَذَلِكَ كُلَّ لَيْلَةٍ) (رواه مسلم)

صَلَّى عُمَرُ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مَرَّةً صَلاَةَ الصُّبْحِ بِالْجَمَاعَةِ ثُمَّ تَفَقَّدَ ٱلأَصْحَابَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ فَلَمْ يَرَ فِيهِمْ شَخْصًا مِنْهُمْ فَسَأَلَهُمْ عَنْهُ فَقِيلَ: إِنَّهُ يُحْيِي اللَّيَالِيَ كُلَّهَا وَلَعَلَّ النَّوْمَ غَلَبَ عَلَيْهِ فِي هٰذَا الْوَقْتِ. فَقَالَ: لَوْ نَامَ اللَّيْلَ كُلَّهُ وَصَلَّى صَلاَةَ الصُّبْحِ بِجَمَاعَةٍ لَكَانَ أَفْضَلَ [مكتوبات امام رباني، جلد:١، مكتوب: ١١٤]

۞۞۞